

**Izveštaj o učešću ministarke prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore,
prof. dr Anđele Jakšić-Stojanović,
na 2. Svjetskoj konferenciji o digitalnom obrazovanju
29-31. januara 2024. godine
Šangaj, Narodna Republika Kina**

Ministarka prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore, prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović, boravila je u zvaničnoj posjeti Narodnoj Republici Kini od 29. do 31. januara 2024. godine.

Posjetu je počela obilaskom Univerziteta Tongji u Šangaju koji predstavlja jedan od najboljih, ne samo kineskih, već i svjetskih univerziteta. Nakon obilaska je uslijedio sastanak sa Fang Shou'enom, predsjedavajućim Savjeta Univerziteta, Ženg Činghuom, predsjednikom Univerziteta (nivo zamjenika ministra) i Lou longom, potpredsjednikom Univerziteta.

Tokom razgovora posebna pažnja je posvećena intenziviranju saradnje između ovog univerziteta i univerziteta iz Crne Gore kroz podsticanje mobilnosti studenata i nastavnog osoblja, posebno u oblasti građevinarstva, arhitekture, inženjerskih nauka, dizajna, inovacija i održivog razvoja, ali i kroz zajedničku realizaciju naučno-istraživačkih projekata.

Jačanje saradnje između univerziteta u Crnoj Gori i ovog prestižnog kineskog univerziteta otvoriće našim studentima brojne mogućnosti, između ostalog i rad sa renomiranim profesorima iz cijelog svijeta koji su angažovani na ovom univerzitetu, stažiranje i obavljanje stručne prakse u čuvenim kineskim kompanijama, pristup najsavremenije opremljenim laboratorijama, a našim profesorima i saradnicima će omogućiti da budu dio prestižnih istraživačkih multidisciplinarnih projektnih timova.

Tokom naredna dva dana boravka u Šangaju, Ministarka je učestvovala na 2. Svjetskoj konferenciji o digitalnom obrazovanju 2024 u organizaciji Ministarstva prosvjete Kine, Kineske nacionalne komisije za UNESCO i Gradske vlade Šangaja.

Ovogodišnja Konferencija na temu „Digitalno obrazovanje: primjena, dijeljenje i inovacije“ imala je za cilj da unaprijedi saradnju sa vladama, univerzitetima, osnovnim i srednjim školama, preduzećima i drugim zainteresovanim stranama, relevantnim međunarodnim i nevladinim organizacijama kako bi zajednički istražili prakse i inovacije u digitalnom obrazovanju. U tom cilju, svi zajedno će nastojati da promovišu inkluzivno, pravično i kvalitetno obrazovanje kroz digitalnu transformaciju obrazovanja, čime se unapređuje realizacija Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija.

Konferencija je okupila oko 4000 učesnika iz svih djelova svijeta. Između ostalih, prisustvovali su lideri država i ministri prosvjete iz relevantnih zemalja, šefovi i predstavnici agencija UN, rukovodioci i predstavnici relevantnih međunarodnih i nevladinih organizacija, stručnjaci za digitalnu tehnologiju i naučnici i predstavnici kompanija. U fokusu su bile teme: digitalna pismenost i kompetencije nastavnika u ovoj oblasti, digitalizacija obrazovnog procesa, intenzivnije korišćenje digitalnih obrazovnih resursa, vještačka inteligencija i digitalna etika, evaluacija i globalno upravljanje digitalnim obrazovanjem.

Višestruka dostignuća ostvorena su tokom Konferencije o digitalnom obrazovanju. Međunarodno izdanje onlajn obrazovne platforme Smart Education of China pokrenuto je tokom Konferencije, sa ciljem da koristi učenicima kroz digitalno obrazovanje i pruži im personalizovane usluge učenja. Sa šest službenih jezika,

uključujući kineski, engleski i francuski, ova onlajn obrazovna platforma sadrži najnovije informacije o međunarodnoj saradnji u digitalnom obrazovanju.

Prva serija od 780 kurseva koji pokrivaju 17 predmeta je postavljena na Platformu, a očekuje se da će linkovi ka digitalnim muzejskim resursima, kao što je Muzej palate, omogućiti globalnim korisnicima pristup kineskoj kulturi. Platforma će takođe pružiti usluge pristupa informacijama o studiranju u zemlji i inostranstvu, kao što su uputstva za podnošenje zahtjeva za vizu i polaganje ispita iz kineskog jezika.

Pored toga, Kineska nacionalna akademija obrazovnih nauka objavila je u Globalni indeks razvoja digitalnog obrazovanja, procjenu opšteg nivoa digitalnog obrazovanja u zemljama širom svijeta. Kina je napredovala sa 24. na 9. mjesto na rang listi indeksa u protekle tri godine, što označava očigledan napredak u pogledu izgradnje digitalnih resursa, njegovanja digitalnih sposobnosti nastavnika i učenika, kao i formiranja sistema digitalnog obrazovanja.

Kina je tokom Konferencije izdala novi sezonski časopis na engleskom jeziku „Frontiers of Digital Education”, sa ciljem da otkrije trend politike digitalnog obrazovanja i analizira ključne probleme kao što je primjena vještačke inteligencije u obrazovanju.

Ksie Dong, zamjenik gradonačelnika Šangaja, pokrenuo je Šangajsku inicijativu za saradnju u digitalnom obrazovanju tokom ceremonije zatvaranja kako bi zaključio rezultate Konferencije.

Ministarka Jakšić-Stojanović je za China Daily izjavila da je digitalna revolucija donijela mnogo izazova obrazovnom sistemu na svim nivoima i da zemlje treba da rade zajedno kako bi napravile napredak u digitalizaciji obrazovanja.

Na marginama Konferencije, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore i Ministarstvo prosvjete Kine potpisali su Sporazum o priznavanju visokobrazovnih isprava, kao i Program o obrazovnoj saradnji između dvije institucije za period 2024-2027. Ministarka je ovim povodom izrazila uvjerenje da će ovi sporazumi unaprijediti i ojačati saradnju dvije zemlje u oblasti obrazovanja, nauke i inovacija i ona da će ona biti uspješnija i produktivnija.

Sporazum ima za cilj da olakša pristup visokom obrazovanju i međusobno priznavanje visokoobrazovnih isprava u Crnoj Gori i visokoobrazovnih isprava u Narodnoj Republici Kini.

Imajući u vidu značaj i neophodnost daljeg jačanja postojeće saradnje, dvije strane će, u okviru Programa i u skladu sa svojih zakonima i propisima, podsticati razvoj saradnje u oblasti obrazovanja. U tom cilju će razmjenjivati informacije o najnovijim reformama i razvoju u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, stručnog, visokog i kontinuiranog obrazovanja, razvijati saradnju u okviru mehanizma i okvira „Saradnje između Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope“, podržavati razmjenu informacija i stručnjaka u cilju unapređenja i podsticanja saradnje u stručnom i kontinuiranom obrazovanju, podsticati i podržavati saradnju između osnovnih i srednjih škola. Takođe, podstićaće svoje visokoškolske ustanove da nude kurseve jezika i književnosti i zajednički će podržati Konfučijev institut i Konfucijeve učionice u Crnoj Gori. S tim u vezi, razmotriće se mogućnost razmjene nastavnika i stručnjaka iz oblasti jezika i književnosti, materijala i informacija, kao i razvijanja kurseva i organizovanja seminara.

Ministarka je u okviru zvanične posjete Šangaju prisustvovala i multilateralnom sastanku u organizaciji Ministarstva prosvjete NR Kine i grada Šangaja kojem je prisustvovao i gradonačelnik Gong Ženg. Sastanak je predstavljao izuzetnu priliku za razmjenu znanja i iskustava u oblasti digitalizacije obrazovnog procesa, ali i

osmišljavanju modela za uspostavljanje intenzivnije saradnje kada su u pitanju istraživanje i inovacije.

Od izuzetnog je značaja bila posjeta ministarke Jakšić-Stojanović Narodnoj Republici Kini i učešće na 2. Svjetskoj konferenciji o digitalnom obrazovanju, imajući u vidu napore koji se u Crnoj Gori ulažu u uvođenje inovacija u procese učenja i nastave, odnosno digitalizaciju obrazovnog sistema, u skladu sa Strategijom za digitalizaciju obrazovnog sistema 2022-2027. Zemlje koje teže stalnom razvoju društva i visokom kvalitetu obrazovanja polaze od činjenice da su informaciono-komunikacione tehnologije od suštinskog značaja za razvoj socijalnih i ekonomskih potencijala društva i svakog pojedinca i neizostavan su dio nove vizije obrazovanja u skladu s kojom pripremamo djecu i mlade za život i rad u društvu visokih kompetencija. Pored ovoga, Strategija digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026 ključna je komponenta ispunjenja digitalnih ambicija, kao i sredstvo uz pomoć kojeg ćemo unaprijediti javne usluge i korisničko iskustvo, osnažiti digitalne vještine cjelokupnog društva, smanjiti digitalni jaz, ali i omogućiti digitalnu transformaciju i efikasno upravljati njome u cijeloj zemlji.